Natalicia

Principis generosissimi

Friderici Guilielmi IV.

die XV. Octbr. anni MDCCCLVII.

pie celebranda

indicunt

Academiae Albertinae

Prorector et Senatus.

Regiomonti,

Typis Academicis Dalkowskianis.

Nomina

civium academicorum

qui

praemia quaestionibus literariis superiore anno proposita meruerunt.

Facultas Theologica

Eduardo Volkmann praemium addixit primarium.
Ottoni Brzoeska et C. J. J. Lautsch secundarium.

Facultas Juridicorum

J. Kaminski ornavit praemio quod ad summum proxime accedit.

Facultas Medicorum

Carolo Friderico Markull et J. Goltz praemium primi ordinis.

Facultas Philosophorum

unum reperit quaestionis propositae auctorem A. Muettrich quem praemio primario dignum judicavit.

C. A. Lobeck

Dissertationis

de diphthongis impropriis.

Pars altera.

---

§. 4. **Conjunctionis literarum ῶ et ῖ exemplum maxime insigne est** *Τρώιος* **et** *Τρῷος*, **si certum habemus hoc ex illo contractum esse, quod sumit EM. 770, 37** *Τρῳούς ἀντὶ τοῦ Τρωικούς ἢ ἄνδρας ἢ ἵππους ἀποβολῇ τοῦ ι καὶ συναιρέσει.* **Verum Trojani ipsi ab Homero** *Τρῶες* **vocantur non** *Τρώιοι*, **sed hoc pro adjectivo possessivo utitur** *δούρατα Τρώια* **Il. XIII. 262 et eodem modo Trois regis equi** *ἵπποι Τρώιοι* **V. 222. VIII. 106.** *ἀπὸ Τρωός τοῦ ἥρωος* **Apollon. Lex. et iidem contractis syllabis** *ἵπποι Τρῳοί* **XXIII. 291 et 378 aliorumque Trojanorum caballi** *ἵπποι Τρῳαί* **XVI. 393 accentu, quem non contracta in antepenultima habent, in ultima posito ob apobolen scilicet. Altera difficultas posita est in syllaba priore. Vulgo enim** *Τρῳούς* **scribebatur ll. cc. et XVI. 393 cum ῖ quod Heynius abjecit, restituit vero Bekkerus, assentiente Lehrsio ad Herod. l. c. idemque indicare videntur codd. illi qui vocalem plene exprimunt** *Τρῳΐους*, **nisi fuerunt qui hoc trisyllabum facerent vocalem primam corripientes, quomodo** *Τρωΐα* **nonnunquam pro anapaesto accipitur. Utrinque vero laborat positio feminima:** *Τρῳὰς στίχας* **V. 461** *Τρῳαὶ ἵπποι* **XVI. 392.** *Τρῳῇσι χυσὶ* **XVII. 257. et XVIII. 179. Bekk. scripsit sed substantivo iota detraxit**

Τρωσί τε καὶ Τρωῇσι XXII. 434 et sic ubique *Τρωαί* et *Τρωάς* III. 384. 420. XXII. 434. 476. Od. IV. 250 etc. Minore quam ille constantia Dindorfius *Τρῳῇσι κυσὶ* edidit XVIII. 179, sed *Τρωῇσι* XVII. 127 et *Τρωούς ἵππους* XXIII. 291. sine iota utrumque. Praestat haud dubie subscriptio a synaeresi profecta. Haud minus discordiae est de Troadum nomine; id vulgo *Τρωάδες* scribitur VI. 442, VII, 297, XIV. 704, sed horum locorum nullus est, in quo non unus alterve codex *Τρωϊάδας* exhibeat, hoc est *Τρῳάδας* trisyllabum, quod proprie *Τροιάδες* dicendum erat, ut urbis ipsius nomen *Τροία*, et diphthongo propria in impropriam mutata *Τρῳάδες*, simplex vero vocalis $\bar{\omega}$ nomini *Τρώα*, unde nonnulli *Τροία* extitisse sumunt trope, ut Herodianus vocat, boeotica cf. Elemm. 450. In fabulis Tragicorum nunc ubique fere *Τρῳάδες* scribitur sed Edd. antiquae, quas inspicere mihi licuit, nonnunquam iota omittunt ut Stephanus Aj. 819. Barnesius Hel. 588. (582.) Matthiae Troad. 288. sed iidem multo saepius subscribunt nullo certo, ut videtur, consilio sed acceptum a prioribus; et codices ipsos inter se dissensisse nonnullis locis adnotatum est ut Eur. Hec. 61 pro *Τρωάδες* in aliquot libris *Τρωιάδες* hoc est *Τρῳάδες*, nam trisyllabum esse patet; contrarioque modo Il. VII. 297. ante Wolfium legebatur *Τρῳάδες*. In libris historicorum frequentissimum est nomen regionis Homero ignotum *ἡ Τρωάς* Xen. Anab. V. 6. 12. (24.) urbiumque in hac sitarum *ἡ Τρωὰς Ἀλεξάνδρεια* Polyb. V. 111, 3. Paus. X. 12, 1. *ἐς Κολώνας τὰς Τρωάδας* Thuc. I, 131. ut nunc est pro *Τρωιάδας* quod et codd. plerique praebent, hoc autem pro *Τρῳάδες* valet et hoc recepit Bekkerus idemque Lachmannus Act. Apost. XVII. ne memorata quidem lectione tralatitia. Equidem hos aliosque scriptores $\bar{\omega}$ simplex et pronunciasse et scripsisse arbitror seu originis oblitos seu incertos utrumne a *Τροία* ortum sit cum ectasi et synaeresi an a *Τρώς Τρώα*, quod in aliis voluminibus disserui latius.

Alterum scripturae duplicis exemplum est *ὑπερώιον* et *ὑπερῷον*, *ὑπερῴη*, cui Grammatici iota consensu vindicant in libris religiose custoditum, sed apud posteriores haud raro neglectum v. Elemm. 452. A. Alia hujus notae *Ἀχελώιος*, *μητρώιος*, *πατρώιος*, *πρώιος*, *ᾤιον*, *λώιον* nusquam contrahuntur, posteriores vero poetae haec et talia ad metrum dirigunt, solute scribentes ad synaeresin propendent exceptis paucis mutabilibus inter quae excellit adverbium temporis *τὸ πρώ παρ' Ἀττικοῖς ὀξύνεται ἐπεὶ ἐκ τοῦ πρωΐ ὀξυνομένου κατὰ συναίρεσιν γέγονε* Joann. de Acc. p. 32, 6 et complures supra in Apoc. citati. Principale fuisse videtur *πρώ* cui mox accessit iota

consuetum adverbiorum complementum *πρωΐ* et conjunctis vocalibus *πρῴ* cui iota obscurius sonans sensim adscribi desitum est. Hujus triplicis scripturae exempla jam ab aliis collecta sunt. Nec minus fluctuant derivata *πρώιος*, *πρῷος*, *πρώιμος*, *πρῷμος*, *πρωιαίτερος*, *πρωαίτατος*, quae nonnunquam sine ῑ scribuntur et saepissime *πρώην*, de quo Grammatici recte judicant *ἀπὸ τῆς πρό γέγονε προΐα καὶ ἡ αἰτιατικὴ προΐαν καὶ ἐκτάσει πρωΐαν καὶ ἰωνικῶς πρωΐην καὶ κατὰ συναίρεσιν πρῴην* Theogn. 154, 34, quibus Epim. I. 398, 24 distincte addit *καὶ ἔχει τὸ ῑ*, cujus vestigium relictum est in Schol. XV. 470, sed quia a significatione adjectiva descivit, plerumque non habet. — In declinatione nulla fit mutatio extra dualem pronominis possessivi; *τὸ νῷ καὶ σφῷ σὺν τῷ ῑ γράφουσί τινες λέγοντες ἀπὸ τοῦ νῶι καὶ σφῶι κατὰ συναίρεσιν ἀλλ' ἡ παράδοσις οὐκ ἔχει τὸ ῑ* EM. 609, 45. additque praeterea alios id apocope recisum dicere mutato simul accentu quia ω̄ dualis circumflecti non patiatur, alios autem utrumque nativum et thematicum habere, quae sententia Herodiano tribuebatur in Sch. I. 574. *τὸ σφώ πρωτόθετόν φησιν, οὐκ ἀπὸ τῆς σφῶι.* — De dissographia verborum quae dici possunt, Grammaticis accepta referimus: *τὸ σῴζω, πλῴζω σὺν τῷ ῑ· εὕρηνται γὰρ ἐν διαιρέσει τρισυλλάβως* Theogn. 124, 23. *Σῴζω* et ceteri temporis praesentis modi leguntur non raro et saepe Critici nostri literam fugitivam e codd. revocarunt quamvis damnatam Didymo, cui trisyllabum *σωΐζω* ignotum fuisse apparet; neque nobis occurrit, sed convenit sane glossematico *ἀπεσόϊξε* Hesych. aptiusque est etymo *σώω* ut *πλώω πλωΐζω*, cujus terminatio paragogica est *ιζω*. *Πλῴζω* non reperitur sed testem habet EM. 677. 25 *πλόος πλοΐζω καὶ κατὰ ἔκτασιν πλωΐζω καὶ κατὰ συναίρεσιν πλῴζω, ὡς (χροΐζω) χρωΐζω, χρῴζω*, quo auctore Porsonus in Eur. Med. 497, *κέχρῳσμαι* scripsit. Praetereo alia quae passim adnotata sunt. In declinatione verborum animadvertimus diaeresin augmenti verbo *οἴγνυμι* concessam *ὤιξε*, *ἐξεφωνήθη τὸ ῑ προσγεγραμμένον* Schol. Od. III. 392. *ὠΐγνυντο κατὰ διάστασιν* EM. 820, 35. *ἀνωΐχθησιν* Nonn. VI. 250.

Dissertationis
de crassi vocalium
Pars prima.

C. 1.

De vocalibus iisdem.

§. 1. **Alpha duplex saepissime conspicitur in verbis contractis conjugationis secundae, quibus enumerandis multum operae impendi in Dissert. de diectasi Rhemat. 175 sq. non ita saepe in nominibus. In his modo pro duobus brevibus ponitur unum longum, modo contra fit. Illuc referuntur** *κέρα ἐκ κεφαλῆς-τὸ ᾱ μακρὸν ἀπὸ συναιρέσεως ἢ μᾶλλον ἀπὸ κράσεως ὡς κρέατα κρέαα κρέα τὸ ᾱ μακρόν. τὰ γὰρ δύο ᾱ εἰς ἓν μακρὸν κίρναται* Schol. Hephaest. p. 6 (p. 7) *κρέα ἀντὶ τοῦ κρέαα κράσει τῶν δύο ᾱ εἰς ἓν μακρόν* Choerob. 389. *δέπα ἠδὲ τραπέζας — ἐκτατέον τὸ ᾱ* Schol. Od. XV. 466. Nec minus dilucide Choer. 15. EM. 552. *ἔστι δὲ λᾶας, οὗ ἡ γενικὴ λάαος καὶ λᾶος,* et Herodianus Sch. XII. 462. *λᾶος ἡ γενικὴ προπερισπαστέον· ἀπὸ γὰρ εὐθείας πέπτωκε δισυλλάβου, καὶ ὤφειλε τρισυλλαβεῖν ἡ γενική, συναλοιφὴν δὲ λαβοῦσα βαρύνεται.* Horum nonnulla vel ad syncopen vel ad apocopen transferuntur sed in plerisque crasis manifesta. Ubi vero pro uno ᾱ duo in conspectum veniunt, multiplex existit dubitatio; primum utrum ambo brevia an alterutrum longum sit. Sin illud, res ad pleonasmum redit, quo haud cunctanter refero vocabula in Dissert. de prosthesi p. 20 proposita *ἀάσπετος, ἀάσχετος* etc. v. Elem. p. 20. Idem alpha pleonasticum mihi agnoscere videor in verbis *φαάνθη κεκράανται* et in verbalibus *φαάντερος, ἀκράαντος,* quae Buttmannus futuris macroparalectis *φανῶ, κρανῶ* subjicit, sed potius ex infinitivo brachyparalecto *πεφάνθαι* judicanda et ideo ab *ὁρᾴᾳ* et similibus verbis contractis sejungenda sunt, quae in illo opere tractavi. In his enim alpha longum brevi postpositum nihil de pondere suo remittit, quare haec diectasis propria dicenda est. Et huc referendos duco casus obliquos *κράατος, κεράατα, τεράατα.* Illud

enim non a *χρᾶας* *) derivatum videtur, quod Buttmannus fingit, sed a monosyllabo *χράς*, quod probatur accentu obliquorum *χρατός*, *χρατί*. *Κεράατα* qui dixerunt nescio an *κέρατα* amphibrachy ante oculos habuerint, quod poetae tragici et complures post eos receperunt. Et ad hunc modum fortasse alii etiam *τέρατα* pronunciarunt penultima producta non ulla contractionis suspicione afflati, sed quod alpha nominum in *ᾱς ατος* exeuntium natura anceps saepe produci audirent sicut duo in *ᾱρ* solent *στέατος*, *φρέατος* **). Hic adversarium quidem habemus Buttmannum qui antiquiores poetas alpha breve longo non alia conditione subjunxisse putat quam si hoc e contractione natum esset §. 54. Adn. 2. Ac valet hoc de verbis perispomenis secundae declinationis. Sed haec ratio vereor ut recte transferatur ad pauca illa nomina, quae quia alpha longo breve postpositum habent, diectasi inversae adscribimus. Ab his omnibus diectasis propriae et impropriae generibus differt diaeresis, qua alpha longum in duo brevia dissolvitur. Hanc tacito nomine significat Herodianus Mon. 42, 22. (148 L.) ubi a nominibus disyllabis in *ᾱτη* exeuntibus unum differre dicit *τὸ ἄτη ἐκτεῖνον τὸ ᾱ*, idem vero a Callimacho proferri *τρισυλλάβως ἐν συστολῇ τοῦ ᾱ*, disyllabum autem cur producatur a se alibi disseri. Hinc patet eum *ἄτη* non nativum putasse — tunc enim disserendi causa nulla erat — sed affectione aliquapiam corruptum, hoc est, nisi fallor, crasi *τῶν δύο ᾱα*, quae integra emergunt in verbo *ἀάω* et hinc transfluxere in nomen anapaesticum *ἀάτη*. Vocis Hipponacteae *ἀγής* penultima longa arguit complexionem, ut Quintilianus vocat, duarum vocalium syntheti cujusdam *ἀαγής*, quo hominem *δυσαγῆ* significari statui quem piacula nulla resolvent. Meinekius vero ad Hippon. Fr. VII. 96 scripturae quamvis testatae diffisus *ἐναγής* corrigit. Easdem literas sed diversam mensuram habet adjectivum homericum *ἀαγής*, de quo Arcadius loqui videtur loco corrupto 23, 16. ubi nomina in *γης* bisyllaba gravari dicit *Μέγης*, *Γύγης* *Σάγγης* ***) *Μόργης* addita exceptione *τὸ μέντοι ἀργής ἐπιθετικὸν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀγής*

---

*) Vulgo *κράας* scribitur; properispomenon poscunt casus obliqui *κράατος* etc.

**) Blomfieldius in praef. Pers. p. XXVIII. (p. XXIV. Lips.) *κερᾶτα* scribit quasi ex *κεράατα* contractum, sed ubique proparoxytonon est. Illa quae olim ad Buttm. p. 311 adnotavi, nunc circumscribo.

***) Hoc multis modis corrigi potest *Τάγης*, *Γάγγης*, *Δράγγης*.

σύνθετον ἀπὸ τῆς γῆς ὁ μὴ κλώμενος, quae interpretatio ostendit haec sic scribenda esse *ἀγής* (id est *ὁ αγής*) *σύνθετον ἀπὸ τῆς ἀγῆς*, quae est crasis legitima similisque adjectivi *ζαής*, quod praetermitto, quia nunquam aliter dicitur. De hoc dixi in Parall. 158. De aliis vero scripturae diversitas incertum reddit quorsum referri oporteat. Sic Schol. Od. V. 129. *ἄγασθε ὡς δύνασθε τοῦ δευτέρου ᾱ συστελλομένου δύναται δὲ καὶ ὡς η .... οἶδε γὰρ αὐτοῦ καὶ τὸ κατὰ διαίρεσιν* (*ἠγάασθε* v. 122). Illa vox integra est, *ἀγᾶσθε* ut nunc scribitur, rite contracta, *ἀγάασθε* vero quod in lemmate scholii legitur metro, ut nunc est, contrarium, ex hoc distracta ut *ἐράασθε*. Et de *Λᾶ* urbe quaeritur num a principio sic nominata sit, an *Λάα*. Illud sumit Stephanus *Λᾶ πόλις ταύτην Ὅμηρος διαλύσας φησὶν „οἵ τε Λάαν εἶχον"* et Schol. Il. V. 585. *Λάαν πόλιν χρὴ μονοσυλλάβως εἰπεῖν· ὁ δὲ ποιητὴς διὰ τὸ μέτρον διεῖλεν·* qui nisi *Λάα* pro pyrrhychio acceperunt syllabam ultimam solo ictu productum putantes, parum proprie loquuti sunt; nam dialysis sive diaeresis vocatur potius monophthongi in duas vocales breves dissolutio. Et heroem urbis eponymum alii prius *Λᾶν* postea *Λάαν* dictum esse crediderunt *κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α*, alii primigenium *Λάας* in *Λᾶς* transiisse *κατὰ κρᾶσιν* Epim. Il. 388, 26. Praeter hoc duo novimus nomina propria sic affecta: *ὥσπερ Ναυσικάα κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο αα Ναυσικᾶ γίνεται, οὕτω ἀπὸ τοῦ Ἀθηναία ἀποβολῇ τοῦ ῑ γίνεται Ἀθηνάα καὶ κράσει Ἀθηνᾶ* EM. 24, 43. *τὰ κρέα ἀπὸ τοῦ κρέας κρέαα καὶ κρέα ὡς Ναυσικᾶ* Choer. 389. *Ἀθηνάα* hodie non legitur, nisi in carmine dorico correpta penultima, sed hinc nomen deae usitatum repetitur in Lexico Herm. §. 70 p. 329 *ἡ Ἀθήνη κατὰ παραγωγὴν ἐλέχθη Ἀθηναία, ἐξελόντες δὲ οἱ ὕστερον τὸ ῑ Ἀθηνάα εἶπον· τοῦτο μὲν οὖν ἄχρηστον εἴασαν, κρᾶσιν δὲ ποιησάμενοι Ἀθηνᾶν καλοῦσι.* Contractum *Ναυσικᾶ* apud Pausaniam legitur. Apellativum addit Eustathius 1944, 8 *Αἴλιος Διονύσιος λέγει ὅτι ἐλαίας καὶ ἐλάας Ἀττικοὶ τὸν καρπὸν ἔλεγον καὶ ἐλᾶς δισυλλάβως.* Jam in Parall. pag. 7 attuli nomen duplex Lagi regis *Λᾶγος* et *Λάαγος*, quae si ex analogia aestimamus, trisyllabum pro recto et incolumi accipiamus necesse est, ut *Λάαρχος*, alterum pro mutato, ut *λαγέτης*, contrarium vero si ad usum respicimus communem, quem Grammatici plerique in designandis biformibus observitant. Vocabula quae a propria specie quoquo modo deflexa sunt, sed eam vel nunquam recuperant ut *ἡ σᾶ, τὰ σᾶ* vel certe in usu publico constanter detrectant ut *βεβᾶσι*, cujus incorrupta forma soli utuntur poetae epici, affectorum colorem exuerunt.

§. 2. Manifestior est crasis duorum $\overline{εε}$, ejusque species circumferuntur duae, quas Choeroboscus Can. 217 discernit: *ἡ αἰτιατικὴ τῶν εἰς $\overline{ευς}$ πληθυντικῶν διὰ τῆς $\overline{ει}$ μόνως λέγεται, οὐ διὰ τοῦ $\overline{η}$, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐστι γνησία ἡ κρᾶσις ἡ τῶν δύο $\overline{εε}$ εἰς τὸ $\overline{η}$.* Hujus specimen est dativus nominis *σπέος*, cujus quum duae primores vocales contrahi possent, hoc *σπεῖ* aurium judicio reprobatum est v. Parall. 24 proque eo placuit duas posteriores contrahere *σπέει* ut *δέει* et cetera in $\overline{εος}$ neutra. Sed id quia metro reluctatur, Homerus in *σπῆι* mutavit *κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο $\overline{εε}$ εἰς $\overline{η}$ καθάπερ Ἡρακλέεος Ἡρακλῆος* Choer. de Ton. 417, 15. Hanc mutationem alii metathesin vocant vel tropen. De utraque crasi iterum iterumque disserit Choeroboscus, subjectis veterum scriptorum exemplis, quae sine dubio omnia ex Herodiani libro *περὶ παθῶν* hausit. Haec igitur ex ordine enarrabo initio sumto a vocabulis quae vel diphthongum vel monophthongum in syllabis principalibus acceperunt. Hujusmodi unum a Choerob. Orth. 255, 26. affertur: *παρὰ τὸ ῥέειν γίγνεται ῥέεθρον καὶ κράσει ῥεῖθρον*, quam paulo post *συναλοιφὴν* vocat. Ad illud nomen, quod in soluto sermone binas syllabas nunquam egreditur, accedit poeticum *τὰ κλεῖα* Hesiod. In synthetis quorum pars posterior epsilon principale clitico antepositum habet, nonnunquam diphthongus cum monophthongo certat ut Il. V. 525. *ζαχρειῶν ἀνέμων*, quod veteres *χρειωδῶν, εὐχρήστων* interpretantur tanquam ex *ζαχρεέων* conflatum. Sic autem in codd. et Edd. pristinis scriptum est probante Thierschio §. 193 p. 102. Ceteri Wolfium sequuntur *ζαχρηῶν* scribentem quod in duobus aliis locis epitheton est pugnatorum acrium, quare Sch. XIII. 684. *παρὰ τὸ χράω χραύω.* Hic si *ζαχρεής* pro primitivo habetur, dubium fit, utrum $\overline{ει}$ ex duobus $\overline{εε}$ compositum an iota extrinsecus adjectum sit, quod Grammatici nonnullis aliis tribuunt, primum illi quinquies repetito *ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο*, de quo Schol. ad XXI. 1 *ἀπὸ τοῦ εὐρεύς κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ῑ ἢ ἀπὸ τοῦ εὐρεής εὐρεέος καὶ κράσει εὐρεῖος.* Nominativus *εὐρεύς* contra analogiam fingitur, genitivus *εὐρεέος* duplici modo contrahi potest *εὐῤῥεῖος* et *ἐϋῤῥῆος*, quod codd. aliquot hic et bis alibi exhibent XIII. 433, XV. 262. De his quidem nihil amplius dicitur, sed de similibus habemus gravissimorum auctorum judicia Primum a Didymo relatum ad Il. XII. 318 *ἀκληεῖς Λυκίην κατὰ κοιρανέουσιν*, his verbis *ἀκλειεῖς οὕτως (αἱ κοιναί) ἀκλεες* (sine accentu) *ὁ δὲ Ἀρίσταρχος κατὰ συγκοπὴν ὡς τὸ δυσκλέα*, et continuo post *οὕτως ἀκλεες* (sine accentu) *αἱ Ἀριστάρχου καὶ αἱ χαριέστεραι*, quorum partem priorem M. Schmidtius cum Villois.

omisit, in altera ἀκλέες scripsit. Syncopen Aristarchus si non appellavit, at certe significavit a primitivo ἀκλεέες profectus, cui epsilon secundum exemtum putavit. Quum vero ἀκλέες metro repugnaret, facere non potuit, quin epsilo primario iota adjectum esse statueret. Tum ad X. 281 δός - ἐϋκλεῖας ἀφικέσθαι, duplex exstat adnotatio, una Aristonici ἰακὸν τὸ συστέλλειν εὐκλεῖας καὶ δυσκλέα· οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὰ τοιαῦτα· altera Herodiani εὐκλεῖας προπερισπαστέον· ἐκ γὰρ τοῦ ἐυκλέας ἐγένετο κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ῐ· οἱ δὲ ἐκτείνοντες ἄνευ λόγου ἐκτείνουσι. Aristonici verba iis, quae de Aristarcho dicta sunt, non repugnant. Herodianus posthabito tetrasyllabo, cujus exemplum deest, Homerum putavit animum retulisse ad usitata ἀκλέα, ἀγακλέα, ἐυκλέα, atque his, si quando opus esset, iota inseruisse εὐκλεῖας, quo syllaba ᾰς brevis relinquitur. Hoc enim est quod a Lehrsio dissentiam, qui illum non προπερισπαστέον scripsisse statuit, sed περισπαστέον. Quod si qui fecerunt, nominibus in ευς exeuntibus nixi sunt, quae vocales finales εα contrahunt ἀγυιέας καὶ κατὰ συναίρεσιν ἀγυιᾶς Steph. etc. aut finxerunt nominativos ἀκλεεύς, δυσκλεεύς etc., quorum fictores designavi in Parall. 235 aut etiam accusativum pluralem ἐυκλειᾶς sumserunt singulari attico ἐ υκλεᾶ per synecdromen quandam assimilatum esse. Hos igitur omnes patet rationem qualemcunque sequutos esse. Sed fuerunt etiam qui syllabam ᾱς, ut Herodianus dicit, extenderent ἄνευ λόγου. Hos igitur ἐϋκλείας scripsisse nesesse est, quod Od. XXI. 331 unus Rob. exhibet consonanti antepositum, complures vero in Il. l. c. sequente vocali; quae res nonnullos permovit ut alpha producerent, quod sola arsi effici potuit. Duplicem viam monstrat EM. 392, 22. εὐκλεής- ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τοὺς εὐκλεέας καὶ κατὰ συναίρεσιν εὐκλείας (hoc acc.) ἢ ἀπὸ τοῦ εὐκλέας ἐπενθέσει τοῦ ῑ. Synaeresis nomine significat crasin duorum εε in ει εὐκλεέας εὐκλεῖας accentu gravi cum acuto in circumflexum ut solet coeunte. Cum hac autem diaeresi saepe certat ea qua duo εε in eta mutantur, unde natae sunt illae multiplices scripturae vicissitudines: ζαχρηῶν, ἐϋρρεῖος, ἀτρῆες, quod in Parall. 235 adjunxi *) et quae proxime ante allata sunt ἀκλήεις etc. quod genus crasis Eustathius 907, 51 et alii tropae nomine distinguunt eaque in uno genitivo ἀγακλῆος per omnes libros divulgata est eadem constantia

---

*) Hic addi poterat pro ἐϋρρεῖος ποταμοῖο Apollinar. Psalm. C. VI, 67 in Ed. Paris. scriptum esse — ἐϋῤῥῆος. —

qua corrivalis in adverbio ἀκλεῶς, ceteris huc illuc nutantibus. Jam collatis Grammaticorum sententiis quatuor nobis observantur horum adjectivorum figurae, una integra in εεις εεας qua Homerus non utitur, tres affectae una syncope, altera epenthesi, tertia synaeresi. Syncopae sive exaeresis exempla plurima extant in numero singulari ἀκλέα etc. pluralis antiquissimum reperio εὐκλέας Pind. Ol. II. Simonid. Epigr. Anth. VII. 301 proximum ἀγακλέας Antimach. Fr. LVII ἀκλέες Callim. Del. 295, atque vix alium auctorem Homeri interpretes habuerunt illi quos Eustathius 669, 3 producit: τὸ ἀκλεές ἐπίῤῥημα εἶναι φασίν, ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὡς ἀγακλέες κατὰ ἔλλειψιν τοῦ ἑνὸς ε· sed ἀκλεές illud adverbium esse inter omnes constat. Syncope cum epenthesi consociatur, si εὐκλείας illud pro εὐκλεέας dictum accipimus epsilo extrito iota addito. Crasis vel duo εε prima in ει (sive η) miscet εὐκλεῖας vel secundum cum tertia vocali sive α est, sive ε, εὐκλεεῖς, εὐκλεᾶς, quorum syllabae mediae, quia versus illi longam poscunt, iota inseritur, unde nascitur affectio syntheta, quam proprio nomine κρᾶσιν ἐπένθεσιν appellare possumus. His autem variis flexibus quantum operae impenderint veteres docti et quo successu ostendere non supervacaneum duxi. Quae praeterea Spiznerus in Exc. XXII. de adjectivis a nomine κλέος ductis disseruit, lectu perdigna sed non hujus instituti sunt. — Diaeresin, cujus adhuc nulla facta est mentio, nonnulli invenire sibi visi sunt in syllaba verborum quorundam principali: τὸ εἴργω οἱ παλαιὸν ἀναλογώτερον κατὰ διάλυσιν εἶπον ἐέργω Choer. Orth. 182, 41. Εἴργω nunc ex Homero sublatum est supposito trisyllabo cujus prima vocalis prostheticis adnumeratur v. Elemm. 58. Ἔεμαι et κέεμαι quae idem produxit, non verba sunt sed verborum themata; prorsus unicum est dialysis exemplum δέελος eo loco positum quo δῆλος poni poterat, Grammatici nihil consilii afferunt nisi quod εὐδείελος cum illo compositum esse conjiciunt.

Adhuc sermo versatus est in regionibus quas poetae possident. Sed de syllabis finalibus scriptores quoque soluti in consilium adhibendi sunt. Casuum nominalium unus in εε duplex exit dualis nominum quae genitivum in εος mittunt; hoc autem attice in η mutari Joannes docet Acc. p. 14, 22 τὸ ταχέε, πήχεε, πρέσβεε συναιροῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, et Choeroboscus de Ton. p. 440, 29 auctorem citans Aristophanem, cujus in libris circumflecti dicit πρεσβῆ (Arist. Fr. Vol. II. 1198) et ex eodem poeta repetit adjectivum τὼ περικαλλῆ, praetermisit vero τὼ ξυγγενῆ, quod Critici in Thesm. 282 pro

συγγενέε scripserunt. Eta autem non a natura profectum esse colligitur ex eo quod dualis tres tantummodo vocales finales recipit *α*, *ε̄* et *ω̄* Dionys. Gramm. 632. Compluria hujusmodi Choeroboscus passim affert et Theodosius Can. p. 979, S. p. 980, 15 vel lecta in veterum libris vel ad analogiam ficta. Adjectiva trigenera ille contrahi negat *οὐ γὰρ λέγομεν τὼ ἡδέε ἡδῆ* p. 230, 20 excepto uno *τραχέε*, nam id semel contractum esse ab Jone tragico sed alio modo *τὼ τραχεῖ*. Hanc diphthongum paucis quibusdam substantivis reservat p. 164, 15 *ἐν τοῖς δυϊκοῖς τὰ δύο εε εἰς η κιρνᾶται· σπανίως δὲ καὶ εἰς τὴν ει οἷον ταρίχεε ταρίχει, πόλεε πόλει παρ' Αἰσχίνῃ τῷ σωκρατικῷ*, unde patescit in sequentibus p. 165, 15 *οὐδέποτε εὐθεῖα εὑρίσκεται εἰς δίφθογγον λήγουσα. Διὰ τοῦτο οὐ κίρνανται τὰ δύο εε εἰς τὴν ει. πρόσκειται ἐν ἀρσενικοῖς διὰ τὸ ταρίχει, πόλει, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν ἐπειδὴ οὐκ εἰσιν ἀρσενικὰ ἀλλὰ θηλυκά, ἄλλως τε καὶ σπάνια ἅτινα οὐκ ἔῤῥονται* (*ἔρρωνται*) *εἰς κανόνα* aut post *ἀλλὰ* excidisse verba *τὸ μὲν οὐδέτερον, τὸ δὲ θηλυκόν*, aut nomen *ταρίχει* temere huc ex alio irrepsisse loco in quo ne sic quidem scriptum esset sed *ταρίχη* idque in exemplum crasis canonicae in *η̄*. Omittitur certe in Anecd. Bekk. 1130. et 1190. *εὑρίσκεται καὶ ἡ ει τὼ πόλει παρὰ τῷ Αἰσχίνῃ* etc. ex quo cognoscitur in Choer. 337. *ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν ἔστιν ὅτε συναιρεῖται τὼ βασιλῆ, τὼ πόλη παρ' Αἰσχίνῃ* scribendum esse *ἔστιν ὅτε συναιρεῖται εἰς η βασιλῆ, σπανίως δὲ εἰς ει πόλει*, eoque modo librarii in hoc opere saepius peccarunt vocabula ex alio loco in alium transfundentes. Itaque improbamus G. Dindorfii sententiam qui in Thes. T. VI. 1348. A. Aeschini et promiscue Atticis *πόλη* tribuit etsi Grammatici hanc terminationem Graecis universe adscribunt *Δημοσθένη, βασιλῆ, πόλη* Choer. 230, 27. et all. locc. Forma nativa est *Ἰσοκράτεε τὼ ῥήτορε* Theon. Prog. V. p. 210 in Walz. Rh. A. T. I. In *πόλεε* Thuc. omnes codd. consentiunt. —

Nominativos in *εε* exeuntes epici, nisi metrum obstat, servant immutatos in primo versus pede *πρηνέες*, in quarto *ἐπαρτέες, ποδωκέες*, in proximo *ἐπιδευέες*. Ob id in clausula ter repetita *καὶ αἱ νηλιτεῖς* (vel *νηλειτεῖς*) *εἰσι* nonnulli fortasse dactylum *νηλιτέες* supposuerunt cujus indicium qualecunque praebet Hesychius *Νηλιτέες ἀναμάρτητοι*. In Od. XIV. 255. *νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκεθέες καὶ ἄνουσοι* quatuor spondeorum antecessio obstitisse videtur ne quis *ἀσκηθεῖς* scriberet, sed quia solum *ἀσκηθής* noscitur, nunc *ἀσκηθέες* scribitur synaeresi excusatum cf. Thiersch. p. 193, p. 302. Pronomina personalia *ἡμέες* et *ὑμέες*, quae olim apud Herodotum

legebantur v. Bredow Dial. Her. 282. Apollonius Pron. 118. nusquam reperit praeter Parthenium ὑπὸ ποιητικῆς ἀδείας. Substantivorum unum disceptatur in Il. XI. 131. ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν ὤρτο κονίη, quod Heynius rejecit prorsus insolens forma in poeta ionico, debebat esse ἱππῆες vel ἱππέες. Illud Bekkerus recepit omissa in sequentibus particula δὲ, vulgatum retinuerunt Spitznerus et Dindorfius. Nominativo ἱππεῖς subvenit vocandi casus ὦ βασιλεῖς Hesiod. Opp. 248 quamquam is quoque ab Hermanno impugnatur. Sermo solitus variat pro aetate scribentium; apud scriptores minus elegantes quos ad Phr. 69. indicavi, offendimus ἱερέες, φονέες et adjectivum ἡμισέες Arriano tritum v. Ellendt. T. I. 285 eaque diaeresis parum defenditur testimonio auctoris gravissimi quo utitur Antiatticista in Anecd. Bekk. p. 68 Πλάτων Θεαιτήτῳ (169. B.) Μυρίοι Ἡρακλέες καὶ Θησέες. id enim tanquam enorme quiddam exsignavit; Attici duo εε contrahunt vel in ει vel in η vocalem vel in ῃ diphthongum, velut gentilicia Δωριῇς iota subscripto et Δωριῆς, quod ex ionico Δωριῆες conflatum ut Μεγαρῆς Thucyd. ex Μεγαρῆες. Atque hanc gentiliciorum scriptionem Criticorum plerique approbant, iota quod in Codd. et Edd. saepissime suffigitur, haud timide expungentes Δωριῆς, Θεσπῆς cetera, perinde ut appellativa χαλκῆς, νομῆς v. ad Aj. v. 188. De hac triplici nominativorum conformatione habemus Choerobosci praeceptum in EM. 473, 38 ἡ εὐθεῖα τῶν εἰς ευς κυρίων τὰ δύο εε εἰς τὴν ει κιρνᾷ μόνως, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ κυρίων παρ' ἡμῖν μὲν εἰς τὴν ει, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὸ η, βασιλέες, βασιλεῖς, βασιλῆς ἀττικῶς, et paullo brevius in Can. 217. Vocativi singularis unum subdam sed maxime memorabile exemplum nominis in ης proprii ὦ Ἡράκλεες, quo Tragici utuntur cum similibus Ἐτεόκλεες etc. Ἡράκλεις usu communi sancitum et Ἥρακλες quod interjectionis vim habet v. Phr. 640. — Nominibus hisce adjungenda sunt verba de quibus docte disserit Heraclides apud Eustathium 1892, 40 τὸ παρ' ἡμῖν ἔπλει καὶ ἔρρει παρὰ τοῖς Ἴωσιν ἔπλεεν ἔῤῥεεν τεμνομένης τῆς διφθόγγου, παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν, ὧν τῇ διαλέκτῳ καὶ οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται, τὰ δύο εε εἰς ην συναιρεῖται ἔπλην ἔῤῥην. Illa attica quae dicitur terminatio quam saepe a scriptoribus minus scrupulosis neglecta sit ad Phr. 222 et ab aliis demonstratum est, non solum de imperfecto sed etiam de imperativo, cujus duplicem speciem Homerus uno conclusit versu Il. X. 24 μήτ' αἴνεε μήτε τι νείκει. Idem pro εε substituit η in tertia persona plusquamperfecti ᾔδη, in quo libri concordant, sed id Choeroboscus 562 sq.

negat convenire cum dialecto Homeri propria: *Ἀριστάρχειόν ἐστι τὸ ἁμάρτημα· ὁ γὰρ Ἀρίσταρχος εἰδὼς τοῦτο τὸ ἰδίωμα τῆς νέας Ἀτθίδος ὑπάρχειν, λέγω δὲ τρίτου προσώπου, οὐκ ὤφειλεν ἐᾶσαι παρὰ τῷ ποιητῇ ὄντι τῆς παλαιᾶς Ἀτθίδος* cf. EM. 419, 10 ex quo colligere videtur Aristarchum *ᾔδει* scribere debuisse. Ad eandem tropen pertinet imperfectum *χνῆ* si id pro *χνέε* (*ἔχνει*) positum est v. Rhem. 27 sq. et duales ejusdem temporis *ἀπειλήτην* quod Herodianus tropae adscribit et cetera quae ad Buttm. Il. 252 adnotavimus; *δορπήτην*, quod Bekkerus introduxit, a Dindorfio relegatum est, sed constat eta infinitivorum *πενθήμεναι* etc. — Adde p. 11 fin. pro *ξυγγενῆ* Choer. 440, 15. affert *εὐγενῆ*.